

Priority Výboru pro Evropskou unii Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

Členové Výboru pro Evropskou unii Rady vlády pro nestátní neziskové organizace označili základní témata, která by v roce 2011 neměla být v agendě tohoto výboru i Rady vlády pro nestátní neziskové organizace opomínuta. Vzhledem k faktu, že v nadcházejícím roce bude vznikat *Národní strategický referenční rámec* a probíhat programování období 2013+ je nutné věnovat pozornost následujícím tématům:

- **Změna chápání termínu partnerství a participace**

Partnerství, které je nedílnou součástí kohezní politiky Evropské unie, není v České republice řídicími orgány chápáno jako aktivní zapojení partnerů do společného díla. Převládá vnímání partnerství jako povinnosti partnerské organizace informovat. Je třeba usilovat o konkrétní kroky, které povedou k podpoře spolupráce (partnerství) především na programování 2014+.

- **Absorpční kapacita neziskového sektoru**

Neziskové organizace představují významného partnera v čerpání Strukturálních fondů Evropské unie (nejen prostým objemem čerpání, ale i jinými formami, např. formou veřejné kontroly strukturálních fondů a spoluvytvářením definice veřejného zájmu.) Ačkoliv to obecná pravidla Evropské unie nevylučují, neexistuje v České republice žádná koordinovaná podpora absorpční kapacity, jako tomu je například u sociálních partnerů. Občanská společnost je základem moderní demokracie, přesto strukturální fondy v České republice kapacitu nestátních neziskových organizací nepodporují (např. formou podpory zástupců nestátních neziskových organizací v monitorovacích výborech). Dokonce v řadě relevantních opatření není celá škála typů nestátních neziskových organizací způsobilým žadatelem.

- **Snižování administrativní zátěže spojené s projekty Evropské unie**

Nestátní neziskové organizace jsou administrativní zátěží spojenou s projekty Evropské unie asi nejpostiženější skupinou. Disponují omezenými zdroji a pro realizaci projektů nestátních neziskových organizací existuje řada bariér. Největším problémem je předfinancování projektů nestátních neziskových organizací. Možností pro lepší zapojení nestátních neziskových organizací do čerpání je i globální grant, který se velmi osvědčil a přispěl k rozvoji řady služeb a organizací. Nicméně v současnosti není podporován. Navrhujeme také ověřit zahraniční modely, kdy část prostředků je distribuována mimo veřejnou správu nevládními organizacemi (např. Skotsko). Důležitá je podpora maximálního využívání jednotkových nákladů. Cestou ke zjednodušení administrativní náročnosti nejen pro nestátní neziskové organizace by mohlo být vynětí strukturálních fondů Evropské unie ze státního rozpočtu. V současnosti jedny finanční prostředky na jeden projekt podléhají dvojím pravidlům, a to přináší řadu komplikací a administrativní zátěže.

- **Odpovědnost řídicích orgánů za svá chybná rozhodnutí**

Při realizaci projektu ze strukturálních fondů na sebe žadatel bere všechna rizika spojená s realizací projektu. Bohužel řada problémů v projektech podpořených strukturálními fondy byla dána nejasným vymezením, změnami, či nepřiměřenou interpretací pravidel čerpání a vykazování projektových nákladů. Řídicí orgány vůči žadateli za svoje pochybení a zátěž nepřiměřenými a neoprávněnými administrativními nároky nenesou žádnou odpovědnost a všechny takové náklady nesou žadatelé. V případě nestátních neziskových organizací se někdy jedná o likvidační důsledky.